

111 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【萬大泰雅語】 國中學生組 編號 1 號

kanang ni yaba'

sinbale' ni na totah bangkal ka kanang ni. uburan ni na magaluing na rasiluw batakan ka hahayapan ni, pinmuhi' ninak syaw na nasali' ka ayame', pugelan ni, sukun ni, sahyawan ni nak paspokpok. uluron ni ci ayame ka kananga ni, pastagas, hunyak ka yaba', panoh tangahan ni pakarek ka kinmangikuṛ na pinnoh na tamaku', sunsul ka sahilu' yonina waral rasun maskakiy ci ka parulungan ka yaba' mu' uri la.

sunkanang ka hiya, makuku' ka alihuṛ ni humuw. ya ana cel ki ka inohan ni rali'. arat uri ga, hala cel lunglung ci arat intaxan kinlalayan na yaba'. mastukung ka hiya ba'un ci utux nak ka kisli' ni. anank yona ka ni ini kamalux masilu' ka rori' ni. masu' hunyak tutux ci tamaku' ni. koh! koh! koh! sun ni tumuting urati' yuyuk ka kanang, bulingun ka tahaṛ na upak ayame', bali'un ni pusa' kanang ka ga'arus na ayane' luṛi', putungan na tagas, matata' ka yaba' lu malabu' na hagilu' la ga, awas na sapitay ka awas ni la. yo na cel lunlungun ci gagilasuw na Tanah-tunux kinkiy Taywan rali'. kani ka sunkisli' mawas na manmalikuṛ alang ka awas na sapital hani. kaca nak ka innanoxan naha laha, cel ci nak ka kinramas na sinbili' lahan na Tanah Tunux, arat ta pakaba' ita, i, innanoxan naha nak kaca. yona matata'

kora' ka ogil ni tinlaman ni mawas ci awas na isa' na sapitayan ni. katuxu' kora' ka inoh na awas ni maku' nak mabulbul mawas ci innohan ni, yona inu na inohan kaca ar? Itaral mawa ci awas na Tanah Tunux. kumaral ci ke' na kaalang.

kanang hani ga, masrangi' carung ci yaba' mu. passaring se'enen nanu' nabkis ga arat min tolax. ana matawagi' ana umolax, ana ma'as ana rakah kisli' ni ka yaba'. mangangangah nak sunsul syaw ni yaba' mu. ini kakaral, ini sasangawa', hiya' ka sunsebeh carung ci linlungan ni yaba' mu, ananak ba'hiyan ga, ungat la ngawa' ka hiya' nanaka pasahilu' ngawa' ni yaban ba'un ni, ini samahmut papoh ci lanlamu'. guluw ci kisli' ni yaba' hunyak lu paskili', maktat'uy ci pinnoh ni yaba' mu, ini capang pakinmahmut, kani ka sun mu masrangiy carung ka kanang laha ci yaba' mu hani.

爸爸的煙斗

竹節製成的煙草頭，筆挺的細竹竿當煙嘴，煙草是在工寮周圍種的煙葉，曬乾後收藏起來慢慢享用的成品。不疾不徐地捏碎葉塞滿煙斗頭，拿起火柴從側面劃過，摩擦燃起了火花，點起煙斗裡的煙葉，一股嗆辣的煙草味，由爸爸口中傳出煙絲，縹緲之間，他也像飄向另一個時空一樣模模糊糊。

含著煙嘴清晰聽見幽怨哀傷的旋律由他面部發出，是在緬懷過往雲煙，還是思念那個從未謀面的父親。煙草燒盡，摳摳聲是煙頭撞擊地上的小石子將餘灰彈出，添上新草，劃上火柴，又是大團煙絲瀰漫，他像是突然被激勵的戰士，哼著激昂的軍歌，憶起當年日本政府在台的往事，眼神不再飄渺，反轉為堅定。

老人家與煙斗總是形影不離，不是吊在嘴角就是放在煙斗袋裡，像是親密的戀人一樣，只有煙斗是他最沉默的聽眾，每當哼起只有他自己心裡明白的曲調時，煙斗總默默地配合他的呼吸，做最真實的回應。